

ναι παρῶν ὁ Θεὸς καὶ τὰ σὲ βλέπῃ· τὰ ὁμιλῆς δὲ μὲ τὸν Θεὸν ὡς
τὰ ἦναι παρόντες ἄνθρωποι καὶ τὰ σὲ ἀκούουσι.

Δὲν εἶναι ἀφεύκτως ἀναγκάσιον νὰ οἰκοδομῶμεν ναοὺς μεγαλοπρεπεῖς
εἰς δόξαν Θεοῦ· τὸ οὐσιώδες εἶναι νὰ ἀφιερώνωμεν εἰς αὐτὸν πρὸς κα-
τοίκησιν αὐτοῦ τὴν καρδίαν ἡμῶν. Τὸ αἷμα τῶν ταύρων, τὸ χρυσίον
καὶ τὸ ἀργύριον, αἱ πλέον πολύτιμοι προσφοραὶ, ποτὲ δὲν δύνανται
καθ' ἑαυτὰς νὰ ἀρέσωσιν εἰς αὐτόν. Θέλῃσις εὐθεῖα καὶ καθαρὰ, καρ-
δία ἐνάρετος, ἰδοὺ ποία εἶναι ἡ πλέον εὐάρεστος προσφορὰ εἰς τὴν Θε-
ότητα αὐτοῦ.

Πόση διαφορὰ μεταξὺ τῆς ἀγάπης τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς πρὸς
τὰ τέκνα! Ὁ πατὴρ ἀποσπᾷ αὐτὰ ἀλύπως ἐκ τοῦ ὕπνου διὰ νὰ σπου-
δάσωσι· ποτὲ δὲν συγχωρεῖ εἰς αὐτὰ τὴν ἀργίαν· δὲν οἰκτεῖρει οὔτε
τοὺς ἰδρωτάς, οὔτε τὰ δάκρυα αὐτῶν. Ἡ μήτηρ ἐξ ἐναντίας κολακεύ-
ει αὐτά· καὶ τὴν πλέον ἐλαφρὰν γύμνασιν νομίζει βλαπτικὴν εἰς τὴν
υγείαν αὐτῶν· ἐμποδίζει τὸν κόπον, καὶ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ πικράνη
αὐτὰ, ἥ νὰ κἀμῃ νὰ κλαύσωσιν. Ἀλλ' ὁ Θεὸς δὲν ἔχει πρὸς τὸν δίκαι-
ον ἄνδρα τὴν γυναικίωδὴ ταύτην μελαγχόνητα· ἀγαπᾷ αὐτόν, χωρὶς ὁ-
μως μελαγχόνητα. Ἄς σκληρυνθῇ, λέγει, εἰς τὸν κόπον, εἰς τὴν θλίψιν,
καὶ εἰς τὰς δυστυχίας· οὕτω καθίσταται δυνατὸς καὶ ῥωμαλέος. Ὁ πάν-
τοτε εὐτυχῶν πίπτει χωρὶς ἀνόρθωσιν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ τῆς ἀ-
τυχίας· ὅς τις ὁμως ἐπάλασσε μὲ τὴν τύχην πολὺν καιρὸν, οὗτος δὲν
φοβεῖται πλέον τὰς ἐναντίας προσβολὰς αὐτῆς· εἶναι δεδοκιμασμένος,
καὶ ἂν πέσῃ, εὐρίσκει ἀκόμη τρόπους νὰ ἀνορθωθῇ.

Ἀπορεῖς, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγαπῶν τοὺς ἐναρέτους ἀνθρώπους, καὶ θέλων
νὰ ὑψώσῃ αὐτοὺς εἰς τὸ ἄκρον τῆς τελειότητος, ἀφίνει αὐτοὺς νὰ πα-
λαίωσι μὲ τὴν τύχην. Ἐγὼ ὁμως δὲν θαυμάζω, ὅτι εὐχαρίστεῖται ἐνί-
στε νὰ γίνηται θεατῆς τοιαύτης μάχης· τὸ πλέον γλυκὺ θέαμα εἰς τὸν
Θεόν, καὶ τὸ πλέον ἄξιον νὰ ἐλκύσῃ τὰ βλέμματα αὐτοῦ, εἶναι ἐνάρε-
τος ἀνὴρ παλαίων μὲ τὴν ἐναντίαν τύχην, καὶ θριαμβεύων κατ' αὐτῆς.

Εἶσαι ἀνδρεῖος· ποίας ὁμως ἀποδείξεις ἔχεις τῆς ἀνδρείας σου, ἂν
δὲν ἠκολούθησες περίστασις νὰ φανῇς; Ἰπάγεις εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς
ἀγῶνας· νικητὴς ὁμως δὲν δύνασαι νὰ κηρυχθῇς, ἂν δὲν ἔχῃς ἀνταγω-
νιστήν· τὸ αὐτὸ εἶναι καὶ περὶ τῆς ἐναρέτου ψυχῆς, ἥτις ἀκόμη δὲν ἔ-
τυχε νὰ δείξῃ τὴν ἀρετὴν αὐτῆς. Οἱ πολεμικοὶ κλυθύνονται εἰς ἃ ἔλαβον
τραύματα, καὶ στοχαζόνται τιμὴν εἰς ἑαυτοὺς νὰ δεικνύωσιν αὐτά. Τὸ
ἐκ τῶν πολεμικῶν τραυμάτων χυνόμενον αἷμα ἐμπνέει εἰς αὐτοὺς γεν-
ναίαν χαράν. Ὅταν ἐπιστρέψωσιν ἀπὸ τῆς μάχης, ἐν ἧ πάντες ἠγωνί-
σθησαν ἀνδρείως, οἱ πληγωθέντες σύρουσι τὰ βλέμματα τῶν θεατῶν
μᾶλλον, παρὰ οἱ ἀπλήγωτοι. Πῶς λοιπὸν νὰ θεσβαιωθῶ, ὅτι ἤθελες ὑ-
ποφέρει ἀνδρείως τὴν πτωχείαν, ἐνῶ εὐρίσκεσαι ἐν ἀφθονίᾳ πλούτου;
ἢ ὅτι θέλεις δεῖξει γενναίαν ἀδιαφορίαν εἰς τὰς καταφρονήσεις, εἰς τὰς